

Univerzita Palackého
v Olomouci

VNITŘNÍ NORMA FILOZOFICKÉ FAKULTY UP

FF-B-20/01

**Ombudsman Filozofické fakulty
Univerzity Palackého v Olomouci**

Obsah: Zakotvení pozice ombudsmana na FF UP, pravidla jeho volby,
pravomoci a otázky související.

Garant: proděkan pro organizaci a rozvoj

Platnost: dnem 16. 07. 2020

Účinnost: dnem 16. 07. 2020

Ombudsman Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Preambule

Ombudsman¹ Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „FF UP“) je ochráncem práv vysokoškolských studentů FF UP. Jedná se o volenou a na vnitřních orgánech a struktuře Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „UP“) nezávislou funkci, jež je zřízena za účelem ochrany studentů FF UP proti nepřiměřené tvrdosti, nepředvídatelnosti, nezákonnosti a proti zvláštním zájmům či orgánů FF UP či UP v průběhu studia na FF UP. Cílem je posílit postavení studentů v systému, jež je z podstaty do značné míry nerovné. Proto se ombudsman ve své funkci může opřít o podporu Akademického senátu FF UP a především jeho studentské kurie.

Za účelem nastavení procesu voleb ombudsmana, vymezení jeho pravomocí a úpravy dalších souvisejících otázek se děkan FF UP rozhodl vydat tuto normu.

Článek 1

Vymezení pojmů a základní ustanovení

1. Pro účely této normy se rozumí:
 - a) **ombudsmanem** ochránce práv vysokoškolských studentů FF UP;
 - b) **zástupcem** zástupce ombudsmanem jím vybraný dle pravidel stanovených v této normě;
 - c) **náhradním ombudsmanem** ombudsman, který v souladu s čl. 5 odst. 4 této normy na zbytek funkčního období nahradí ombudsmana (či předchozího náhradního ombudsmana), který pozbyl funkce v průběhu funkčního období;
 - d) **zákonem** zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů;
 - e) **volbami** volby ombudsmana;
 - f) **AS FF UP** Akademický senát FF UP, **senátorem AS FF UP** jeho člen;
 - g) **AS UP** Akademický senát UP, **senátorem AS UP** jeho člen;
 - h) **děkanátem** příslušné útvary (úseky) děkanátu FF UP tak, jak je uvádí v návaznosti na čl. 3 Statutu FF UP Organizační řád FF UP.
2. Ombudsmana volí studenti FF UP, jejichž studium existuje (trvá) k prvnímu dni voleb (dále jen „volič“).
3. Funkční období ombudsmana je tříleté a začíná dnem následujícím po skončení funkčního období ombudsmana předcházejícího. Funkční období se nutně nemusí překrývat s funkčním obdobím AS FF UP.

4. Funkční období končí předčasně, když zanikne mandát ombudsmana a není již další náhradník. V takovém případě začíná funkční období nového ombudsmana okamžikem vyhlášení výsledků předčasných voleb.
5. Funkce ombudsmana je neslučitelná s funkcí rektora, prorektora, kancléře, kvestora, děkana, proděkana, tajemníka, vedoucího katedry, senátora AS UP a senátora AS FF UP. Předpoklad vzniku neslučitelnosti není překážkou kandidatury ve volbách pouze v případě senátora AS UP a senátora AS FF UP. Ostatní v první větě vyjmenované osoby nemohou na ombudsmana ani kandidovat a v případě vzniku takové funkce v průběhu funkčního období ombudsmana zaniká tímž dnem z důvodu neslučitelnosti funkce ombudsmana.
6. V případě, kdy je zvolen ombudsmanem senátor AS UP nebo senátor AS FF UP, musí se rozhodnout a nejpozději následující pracovní den se vzdát neslučitelné funkce (funkcí). Jinak mu funkce ombudsmana tímž dnem zanikne. Totéž platí, když se ombudsman v průběhu funkčního období má stát senátorem AS UP nebo senátorem AS FF UP.
7. Stejná osoba může funkci ombudsmana vykonávat maximálně dvě funkční období na sebe bezprostředně navazující (v případě náhradního ombudsmana zbytek funkčního období jeho předchůdce a maximálně jedno další volební období). K výkonu funkce zástupce se pro tyto účely nepřihlíží.
8. Ombudsman je povinen určit zástupce již před hlasováním ve volbách. Jmenuje jej neprodleně po začátku svého funkčního období a současně mu v rámci své kompetence stanoví rozsah povinností a pravomocí a o tom informuje prostřednictvím děkanátu na webových stránkách FF UP. Pro zástupce platí obdobně pravidla, která tato norma stanoví pro ombudsmana, pokud výslovně nestanoví jinak.
9. Zástupce musí být jiného pohlaví než ombudsman a musí být z jiné katedry.

Článek 2

Vyhlášení a příprava voleb

1. Hlasování ve volbách se koná nejdříve dva měsíce a nejpozději jeden měsíc před koncem funkčního období ombudsmana.
2. Hlasování v předčasných volbách se koná nejpozději do 60 dnů od zániku funkce ombudsmana, který už nemá náhradníka.
3. Volby vyhláší AS FF UP usnesením nejpozději dva měsíce před prvním dnem hlasování. Obsahem usnesení je termín pro podání návrhů, složení volební komise, volební místnost, termíny zahájení a skončení jednotlivých fází voleb (především hlasování). Není-li AS FF UP, vyhláší volby obdobně děkan FF UP a plní i povinnosti předsedy AS FF UP dle této normy.

¹ V textu této normy je jako neutrální označení pozice ombudsmana / ombudsmanky (ombudswoman/ombudskvinna) zvoleno označení „ombudsman“ v mužském rodu, aniž by to mělo mít jakýkoli diskriminační charakter či by to mělo být považováno za genderově nevyvážené. Jedná se čistě o „legislativně-technickou zkratku“.

4. Volby se, je-li to možné, konají ve stejném termínu jako volby do AS FF UP a použije se pro ně stejná volební komise.
5. Pro volby se i v případě, že se konají v jiném termínu než volby do AS FF UP, subsidiárně použije Volební řád AS FF UP (především ve vztahu k přípravě a průběhu voleb, zpracování výsledků a jejich vyhlášení) při zohlednění skutečnosti, že se volí pouze jedna osoba za použití elektronického hlasování.
6. Volební komise, která má lichý počet členů (minimálně tři celkem a minimálně jednoho akademického pracovníka AS FF UP a minimálně jednoho studenta AS FF UP), je volena AS FF UP a zabezpečuje od té chvíle organizaci voleb.
7. Kandidáta na ombudsmana (dále jen „kandidát“) může navrhnout kterýkoli volič, a to tak, že doručí ve lhůtě stanovené AS FF UP návrh předsedovi volební komise, přičemž návrh musí obsahovat:
 - a) jednoznačnou identifikaci předkladatele (jméno, příjmení, osobní číslo studenta, studijní obor, ročník)
 - b) podpis předkladatele,
 - c) jednoznačnou identifikaci kandidáta (jméno, příjmení, pracoviště - katedru, centrum či zařízení)
 - d) souhlas kandidáta a jeho vlastnoruční podpis.
8. Kandidátem může být
 - a) akademický pracovník, který bude k prvnímu dni voleb po dobu alespoň jednoho roku zaměstnán na FF UP nejméně na úvazek 0,5. Změna výše úvazku po volbách nemá na trvání mandátu ombudsmana vliv. Tím není dotčeno ustanovení čl. 5 odst. 1 písm. c) nebo
 - b) emeritní profesor, který byl v minulosti na FF UP zaměstnán alespoň po 3 roky na úvazek nejméně 0,5, a to i bez aktuálního pracovního poměru na FF UP.
9. Předseda volební komise shromáždí návrhy, ověří, že kandidáti splňují výše stanovené předpoklady pro kandidaturu, zajistí od kandidátů návrhy jejich plánovaných zástupců (a jejich souhlasy) a sestaví volební lístek kandidátů v abecedním pořadí, kde je uveden u každého kandidáta i jeho plánovaný zástupce.
10. Předseda volební komise zajistí zveřejnění kandidátní listiny na úřední desce FF UP nejméně 15 dní před prvním dnem hlasování. Následně volební komise zajistí prostřednictvím Centra výpočetní techniky UP tvorbu hlasovacích lístků v elektronické podobě.

Článek 3 Průběh hlasování

1. Hlasování se odehrává v AS FF UP stanovených dnech, trvá nejméně 2 pracovní dny (vždy od 0.00 h do 24.00 h) a probíhá pouze v elektronické podobě.
2. Volbu kandidáta vyznačí volič v systému označením jednoho kandidáta. Systém neumožní udělení hlasu více kandidátům.
3. Hlasovací lístek je neplatný, pokud volič neoznačí žádného kandidáta.
4. O průběhu voleb volební komise učiní záznam do zápisu o průběhu hlasování a o výsledku voleb (dále jen „zápis“).

Článek 4

Zpracování výsledků a jejich vyhlášení

1. Centrum výpočetní techniky předsedovi volební komise předá výsledky hlasování neprodleně po skončení listinné fáze voleb. Volební komise následně sestaví pořadí kandidátů dle počtu platných hlasů. V případě rovnosti hlasů rozhoduje o pořadí kandidátů (náhradníků) los, který provede volební komise.
2. Kandidát s nejvyšším počtem hlasů je zvolen ombudsmanem. Ostatní kandidáti se v pořadí dle počtu hlasů stávají náhradníky ombudsmana, a to jen ti z nich, jejichž součet hlasů dosahuje minimálně 30 % počtu hlasů pro zvoleného kandidáta (ombudsmana).
3. Volební komise pak vyhotoví zápis ve dvou stejnopisech, z nichž každý má povahu originálu; zápis podepisují všichni členové volební komise. Důvody případného odmítnutí podepsání zápisu členem volební komise uvede takový člen přímo do zápisu.
4. Zápis obsahuje zejména:
 - a) počet voličů celkem,
 - b) počet voličů, kteří hlasovali,
 - c) počet platných hlasů pro jednotlivé kandidáty,
 - d) sestupné pořadí kandidátů podle počtu získaných hlasů (a případně losu),
 - e) usnesení, která volební komise přijala, a jejich stručné zdůvodnění,
 - f) další skutečnosti o průběhu voleb, uzná-li to volební komise za vhodné a účelné.
5. Jeden podepsaný stejnopis zápisu předá předseda volební komise nejpozději do 48 hodin po ukončení hlasování předsedovi AS FF UP. Předseda AS FF UP neprodleně po převzetí zápisu vhodnou formou vyhlásí výsledky voleb. Druhý stejnopis zápisu předá předseda volební komise děkanátu k archivaci.

Článek 5

Zánik mandátu ombudsmana a náhradní ombudsman

1. Mandát ombudsmana zaniká okamžikem:
 - a) doručení písemného projevu vůle o vzdání se mandátu předsedovi AS FF UP;
 - b) odvolání z funkce AS FF UP dle odstavce 2 tohoto článku;
 - c) ukončení pracovního poměru ombudsmana na FF UP (s výjimkou případu, kdy bezprostředně na ukončení pracovního poměru navazuje pozice emeritního profesora);
 - d) vzniku neslučitelnosti dle čl. 1 odst. 5 (následujícím dnem dle čl. 1 odst. 6);
 - e) uplynutí funkčního období;
 - f) smrti.
2. Ombudsman může být odvolán z funkce z důvodu nečinnosti či nekompetentního výkonu funkce. O odvolání rozhoduje kvalifikovanou 3/5 většinou všech senátorů AS FF UP na návrh studentské komory AS FF UP přijatý minimálně kvalifikovanou většinou 5 studentských senátorů AS FF UP.

3. Funkce zástupce je odvozena od pozice ombudsmana a mandát mu končí spolu s mandátem ombudsmana. Ombudsman může zástupce změnit, což odůvodní AS FF UP. Rovněž musí jmenovat nového zástupce, když mandát zástupci skončí dle této normy.
4. V případě uprázdnění funkce ombudsmana (zániku mandátu před koncem funkčního období) se náhradním ombudsmanem na zbytek funkčního období stává nejvýše postavený náhradník, který jmenuje svého zástupce.
5. V případě, že náhradníků již není, konají se předčasné volby (na celé nové funkční období) dle této normy. V tomto případě výjimečně zástupce do zvolení nového ombudsmana vykonává funkci ombudsmana, jako by byl náhradníkem.
8. Ombudsman nemá rozhodovací pravomoc, svým jednáním však má přispívat k urovnání a rychlému řešení konfliktní situace: rozhodnutí náleží vždy jen kompetentním orgánům FF UP nebo UP, příp. soudu.
9. Nápravu ombudsman požaduje po studentu, akademickém pracovníkovi, jiném zaměstnanci či orgánu FF UP, který se pochybení dopustil. Nedojde-li k nápravě, pak ji požaduje po orgánu či zaměstnanci nadřízeném, příp. předloží věc děkanu FF UP. Úkolem ombudsmana není suplovat práci proděkana pro studijní a sociální záležitosti, studijního oddělení, vedoucích kateder či dalších kompetentních orgánů na FF UP, ale zasadit se o to, aby k nápravě byly využity vlastní kontrolní, nápravné a sankční pravomoci na FF UP. Konfliktními situacemi se tedy ombudsman zabývá pouze tehdy, nabude-li po seznámení se s předmětem stížnosti přesvědčení, že standardně k řešení situace příslušné a kompetentní orgány pochybily či byly nečinné.
10. V jednotlivých případech stěžovatelů je o konkrétních citlivých skutečnostech, které se při své činnosti dozví, ombudsman vázán mlčenlivostí, v obecné rovině je však o své činnosti a poznatecích povinen soustavně informovat akademickou obec FF UP, přičemž tak činí bez uvedení údajů, které by mohly přímo či nepřímo vést ke ztotožnění jednotlivců, kteří v jednotlivých kauzách figurují.
11. Úkolem ombudsmana je rovněž upozorňovat příslušné orgány FF UP na příčiny případných obtíží při snaze studentů vedoucí k uspokojení jejich práv a oprávněných zájmů, resp. v nemožnosti se těchto práv domoci. Ombudsman je oprávněn v tomto smyslu kompetentním orgánům dávat návrhy konkrétních koncepčních řešení s cílem dosáhnout zlepšení. Kompetentní orgány jsou povinny se takovými návrhy zabývat a ombudsmana o naložení s jeho návrhy informovat.
12. Funkce ombudsmana i zástupce je zpravidla honorovaná, a to pevnou částkou, o jejíž výši rozhodne děkan FF UP. Ombudsman ani zástupce se nesmí nechat při výkonu své funkce ovlivnit touto odměnou ani její výší.

Článek 6

Postavení, pravomoci a působnost ombudsmana FF UP

1. Ombudsman není funkce výkonná, nýbrž iniciativní, mediační, zprostředkující a poradní.
2. Poradním orgánem ombudsmana jsou studentští senátoři AS FF UP, kteří mu rovněž pomáhají s agendou.
3. Ombudsman je zejména povinen
 - a) zabývat se stížnostmi studentů, kteří jsou přesvědčeni, že jejich práva byla krácena nekorektním jednáním akademických pracovníků, jiných zaměstnanců pracovně zařazených na FF UP (zaměstnanců studijního oddělení či jiného útvaru děkanátu či FF UP),
 - b) urovnávat konfliktní situace mezi studenty a akademickými pracovníky, studenty a jinými zaměstnanci pracovně zařazenými na FF UP, studenty navzájem nebo studenty a orgány FF UP, které nebylo možno urovnat standardními cestami a
 - c) v případě zjištění situace, kdy je porušen Etický kodex akademických pracovníků UP, předat v souladu s ním záležitost s veškerými podklady k projednání Etické komisi UP.
4. Ombudsman musí mít stanoveny pravidelné konzultační hodiny v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně a musí o nich informovat prostřednictvím děkanátu na webových stránkách FF UP.
5. Ombudsman je ze své funkce oprávněn provádět samostatná šetření výše uvedených situací a navrhopvat příslušným kompetentním orgánům a stranám konfliktu doporučení směřující ke zjednání nápravy.
6. Ombudsman se může dotazovat a požadovat stanovisko v rámci FF UP od všech, kterých se daná stížnost týká, ať se jedná o studenty, akademické pracovníky nebo ostatní zaměstnance.
7. Ombudsman může z vlastní iniciativy upozorňovat na nesprávné jednání, porušování norem FF UP a UP či na protiprávnosti na FF UP.

Článek 7

Závěrečná a zrušovací ustanovení

1. Text této normy byl před jejím vydáním konzultován s Akademickým senátem FF UP a tento jej na svém zasedání dne 10. 06. 2020 projednal a doporučil schválit v tomto znění.
2. Tato norma nabývá platnosti dnem zveřejnění a účinnosti prvním dnem měsíce následujícího dne, kdy na byde platnosti.
3. Zrušuje se vnitřní norma FF UP č. 01/2015 *Směrnice děkana o zřízení funkce ombudsmana*.

V Olomouci 16. 07. 2020

 prof. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc.
 děkan FF UP